

REGLEMENT FINANCIËEL BELEID EN BEHEER

Stichting Havensteder - Rotterdam

Bij het opstellen van dit Reglement is gebruik gemaakt van het door Aedes voor dit doel ontworpen model (december 2021). Dit model Reglement financieel beleid en beheer is in afstemming met de Autoriteit woningcorporaties (Aw) tot stand komen. Het model reglement geeft concreet aan waar een reglement financieel beheer en beleid aan moet voldoen volgens de wettelijke bepalingen.

Vastgesteld door het Bestuur d.d.: 17-09-2022

Goedgekeurd door de RvC d.d.: 28-10-2022

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Status van het Reglement financieel beleid en beheer	4
1.1. Doelstellingen financieel beleid en beheer.....	4
1.2. Reikwijdte Reglement financieel beleid en beheer	4
1.3. MeerJarenBegroting (MJB)	4
1.4. Streefwaarden en prestatieindicatoren.....	4
1.5. Mandatering.....	4
2. Interne kaders	5
2.1. Managementinformatie.....	5
2.2. Risicobeheersing	5
2.3. Proces- en functiebeschrijvingen	5
2.4. Organisatiestructuur financieel beleid en beheer	6
2.5. Eindverantwoordelijkheid met betrekking tot financiële- en controlfunctie	6
2.6. Betrokkenheid financiële- en controlfunctie	6
2.7. De controlfunctie	7
2.8. Kennisniveau RvC t.a.v. financieel beleid en beheer	7
2.9. Auditcommissie.....	7
2.10. Bespreken financiële risico's.....	8
2.11. Financiële jaarplan	8
2.12. Controleanpak.....	8
3. Specifieke Treasury-bepalingen	9
3.1. Algemene bepalingen.....	9
3.2. Derivaten.....	9
3.3. Beleggingen en collegiale leningen	10
Bijlage A.....	11

Inleiding

Stichting Havensteder (hierna: Havensteder) is een Toegelaten instelling (T.i.) op basis van Hoofdstuk IV, artikel 19 en volgende van de Woningwet. Artikel 55a van de Woningwet bepaalt dat Havensteder een reglement financieel beleid en beheer opstelt teneinde inzichtelijk te maken op welke wijze zij haar financiële continuïteit borgt.

In het Besluit Toegelaten instellingen Volkshuisvesting (hierna: BTiV) en de ministeriële regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 (hierna: RTiV) zijn nadere eisen gesteld aan dit Reglement.

De eisen die aan het Reglement van Havensteder zijn gesteld hebben onder meer betrekking op de uitgangspunten van het financieel beleid en beheer, de organisatie en jaarlijkse monitoring en de betrokkenheid van het intern toezicht op het beheer. Ook worden regels gesteld voor beleggingen en derivaten.

Het Reglement wordt beheerd door de afdeling concern control en eens in de drie jaar (of zoveel vaker als nodig) geëvalueerd door het Bestuur, en eventueel indien nodig aangepast. Hiermee borgt Havensteder dat het reglement actueel blijft, dat het een feitelijke beschrijving van de processen betreft en dat zij toeziet op de naleving daarvan.

Wijzigingen van het Reglement worden ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van commissarissen en verantwoord in het jaarverslag, conform art 103 lid 2.BTiV. Wijzigingen die (mede) betrekking hebben op het beleid of beheer van derivaten van de toegelaten instelling, dochtermaatschappij of verbonden onderneming, waarvan de toegelaten instelling meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan, worden tevens ter goedkeuring aan de Autoriteit Woningcorporaties (hierna: Aw) voorgelegd.

Havensteder heeft elementen van het Reglement die periodiek herziening vereisen, zoals parametrisering en jaarlijkse aanpassing van streefwaarden, niet opgenomen in het Reglement zelf. Deze worden in de vorm van verwijzingen in dit Reglement naar het desbetreffende document weergegeven. Hiermee voorkomt Havensteder dat het Reglement jaarlijks moet worden voorgelegd aan de RvC.

Indien Havensteder tussentijds merkt dat ze haar streefwaarden onvoldoende kan halen en mogelijk de financiële continuïteit in gevaar komt, dan zal ze dit conform artikel 29 Woningwet terstond aan de Aw melden.

Algemene toelichting bij het beoordelingskader

De voorwaarden die zijn gesteld aan de inhoud van het Reglement zijn opgenomen in de artikelen 13, 14 en 103 tot en met 108 van het BTiV en 40a en 41 van de RTiV.

De Aw heeft bij het opstellen van het toezicht- en beoordelingskader geconstateerd dat de hierboven genoemde regelgeving bij een strikte interpretatie van de bepalingen beperkingen oplegt aan de werkingsduur van het Reglement onder andere door verwijzing naar tijdgebonden documenten, zoals bijvoorbeeld een meerjarenbegroting. Omdat dit door de wetgever niet is bedoeld, is dit Reglement zodanig opgesteld dat het in beginsel een permanente geldigheid en werkingsduur heeft.

Elke corporatie moet ervoor zorgen dat het Reglement actueel blijft. Het Reglement is enerzijds een omschrijving van de werkwijze, anderzijds is in het Reglement vastgelegd hoe wordt toegezien op de werkwijze. De extern accountant zal ook op de naleving van het reglement moeten toezien en Havensteder ziet erop toe dat deze taak ook onderdeel van de opdracht aan de accountant zal zijn.

1. Status van het Reglement financieel beleid en beheer

Het Reglement is getoetst aan de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in de Woningwet (artikel 29, artikel 55a), het BTiV (artikelen 103 tot en met 108) en regeling (artikel 40 a en 41). Conform BTiV artikel 103 heeft het bestuur geconstateerd dat dit Reglement voldoet aan de wettelijke bepalingen en heeft het op 17 september 2022 voorgelegd ter goedkeuring aan de RvC. De RvC heeft het d.d. 28 oktober 2022 goedgekeurd.

Op grond van artikel 14 van de BTiV maakt Havensteder in het Reglement en beleid inzichtelijk welke feiten, omstandigheden en bepalingen afzonderlijk betrekking hebben op hetzij haar daeb-tak, hetzij haar niet-daeb-tak, hetzij haar gehele organisatie. De bepalingen, opgenomen in het Reglement hebben in principe betrekking op de gehele organisatie (dus zowel de daeb-tak alsook de niet daeb-tak), tenzij er expliciet wordt vermeld dat hiervan wordt afgeweken.

1.1. Doelstellingen financieel beleid en beheer

Conform BTiV artikel 104 lid 1 zijn de doelstellingen van het financiële beleid en beheer van Havensteder ondersteunend aan de realisatie van de volkshuisvestelijke doelstellingen en financiële continuïteit. De financiële continuïteit van Havensteder wordt in samenhang met de haar verbonden ondernemingen beschouwd. De verbonden ondernemingen zijn weergegeven in bijlage A.

1.2. Reikwijdte Reglement financieel beleid en beheer

Het reglement van Havensteder geldt waar dat specifiek is aangegeven voor haar dochtermaatschappijen en de in bijlage A genoemde ondernemingen (waarvan de toegelaten instelling meer dan de helft van de bestuurders kan benoemen of ontslaan) in de zin van de Woningwet.

Havensteder maakt conform BTiV artikel 104 lid 2 sub d in het jaarverslag melding van de met haar verbonden ondernemingen. (opmerking: de wijze waarop wordt geregeld in de Rtiv, artikel 41 lid 4).

In het verbindingsstatuut van Havensteder is het aangaan, het beheersen en beëindigen van verbindingen uitgewerkt.

1.3. MeerJarenBegroting (MJB)

Havensteder en de in bijlage A genoemde ondernemingen stellen jaarlijks een Meerjarenbegroting (MJB) op voor ten minste vijf jaar volgend op het laatst afgesloten boekjaar, conform BTiV artikel 104 lid 2 sub b. De MJB van Havensteder wordt goedgekeurd door de RvC.

1.4. Streefwaarden en prestatieindicatoren

Havensteder neemt in de MJB tevens voor ten minste vijf jaar volgend op het laatst afgesloten boekjaar, streefwaarden en prestatie-indicatoren op, die betrekking hebben op de in die jaren te verwachte financiële situatie en financiële risico's, conform BTiV artikel 104 lid 2 sub c. De minimale/maximale streefwaarden (uit de MJB sluiten aan bij die van het WSW en de Aw. Havensteder neemt een samenvatting van de streefwaarden en prestatie-indicatoren in een apart hoofdstuk / paragraaf op in de MJB.

1.5. Mandatering

Havensteder hanteert een mandateringsregeling, uitgewerkt in de vigerende procuratie- en budgethoudersregeling.

In deze mandateringsregeling zijn minimaal opgenomen bepalingen ten aanzien van de, door de RvC vast te stellen, bedragen die ten hoogste met een besluit van het bestuur gemoeid mogen zijn zonder dat het onderworpen is aan goedkeuring van de RvC, en de criteria voor die goedkeuring. Dit conform BTiV artikel 104 lid 2 sub e.

2. Interne kaders

In dit hoofdstuk volgen de bepalingen rondom de administratie, de administratieve organisatie, de interne beheersing en governance van Havensteder en, voor zover het haar verbonden ondernemingen betreft, de administratie, de administratieve organisatie, de interne beheersing en governance van die verbonden ondernemingen.

De hierna volgende bepalingen rondom de administratie, de administratieve organisatie, interne beheersing en governance betreffen ook zaken waarvan Havensteder de feitelijke uitvoering en inrichting elders heeft belegd, maar waarvan de wetgever verwacht dat ze expliciet benoemd worden in dit Reglement.

De in dit verband relevante documenten zijn:

- Statuten
- Besturingsvisie
- Governance Reglementen
  - Reglement Raad van Commissarissen
  - Reglement Bestuur
  - Reglement Directeuren
  - Reglement Financieel Beleid en Beheer
  - Controlstatuut
  - Treasurystatuut
  - Investeringsstatuut
  - Verbindingsstatuut
  - Procuratie- en Budgethoudersregeling

2.1. Managementinformatie

De administratie van Havensteder is zodanig ingericht dat op ieder gewenst moment op basis van adequate managementinformatie inzicht kan worden verkregen in de ontwikkeling van de te hanteren streefwaarden en prestatie-indicatoren zoals die worden gehanteerd door de toezichhouders en zijn opgenomen in de MJB. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub a.

De corporatie stuurt op de streefwaarden en prestatie-indicatoren aan de hand van maandrapportages (per directie) en tertiaalrapportages (per directie en concernbreed). De managementinformatie omvat de volkshuisvestelijke en financiële aspecten die Havensteder hanteert bij de sturing van haar bedrijfsactiviteiten en biedt inzicht in de belangrijkste risico's die Havensteder heeft onderkend, alsmede de maatregelen die zijn genomen ter beheersing van de risico's.

2.2. Risicobeheersing

De beheersing van de financiële risico's maakt onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering conform BTiV artikel 105 lid 1 sub b.

2.3. Proces- en functiebeschrijvingen

Havensteder hanteert ten aanzien van het beheersen van de financiële risico's een controle-technische functiescheiding ten aanzien van het aantrekken en gebruiken van financiële derivaten en ten aanzien van beleggingsactiviteiten. Binnen Havensteder zijn dan ook de volgende functies ten aanzien van leningen, geldmiddelenbeheer, derivaten en beleggingsactiviteiten te onderscheiden:

- Beschikkende functie: deze is toegewezen aan het bestuur.
- Registrerende functie: deze wordt uitgevoerd door de medewerkers van het team financiële informatievoorziening, waar de administratie plaats vindt van alle transacties zoals die door Treasury worden uitgevoerd.
- Beherende functie: deze functie ligt bij Treasury (adviseurs treasury)
- Bewarende functie: beheer van de bank- en giromiddelen door het team Financiële Informatievoorziening
- Controlerende functie: controllers, werkzaam op de afdeling Concerncontrol.

Rond treasuryactiviteiten zijn de volgende processen te onderscheiden: aantrekken (on)geborgde financiering en geldmiddelenbeheer. Havensteder heeft een door de RvC goedgekeurd treasurystatuut waarin het kader voor alle activiteiten op het gebied van treasury zijn vastgelegd. De functiebeschrijvingen, met daarin de rolverdeling van de bij het treasuryproces betrokken functionarissen zijn opgenomen in het treasurystatuut.

Alleen voor de initiële goedkeuring van het Reglement stuurde Havensteder de Aw de separate documenten rond de bovengenoemde proces- en functiebeschrijvingen toe.

Havensteder draagt er zorg voor dat dit Reglement ook bij toekomstige wijzigingen, met betrekking tot bovengenoemde proces- en functiebeschrijvingen rond treasuryactiviteiten, compliant blijft aan wet- en regelgeving. Havensteder heeft dit in haar treasurystatuut geborgd.

Echter, Havensteder zal wijzigingen in proces- en functiebeschrijvingen niet meer afzonderlijk ter goedkeuring voor leggen aan de Aw. Dit alles conform BTiV artikel 105 lid 1 sub c.

2.4. Organisatiestructuur financieel beleid en beheer

De inrichting van het financieel beleid en beheer voldoet aan de op grond van BTiV 105 lid 1 sub d beschreven voorschriften omtrent een voor Havensteder 'passende organisatiestructuur', waaronder in elk geval voorschriften omtrent bevoegdheden en mandatering daarvan en omtrent de betrokkenheid daarbij van de RvC en de controlerend accountant. Havensteder heeft een procuratie- en budgethoudersregeling, een reglement Raad van Commissarissen en een regelement bestuur waarin deze aspecten zijn uitgewerkt.

2.5. Eindverantwoordelijkheid met betrekking tot financiële- en controlfunctie

Bij Havensteder is het bestuur eindverantwoordelijk m.b.t. de financiële- en controlfunctie. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 1°.

Binnen Havensteder vindt de besluitvorming plaats in het Directie-Overleg. De samenstelling, taakverdeling, verantwoordelijkheidsgebieden en wijze van besluitvorming in het Directie-Overleg is uitgewerkt in het reglement Bestuur.

2.6. Betrokkenheid financiële- en controlfunctie

Bij voorgenomen besluiten met verstreckende financiële gevolgen zal Havensteder het bestuur en de concerncontroller altijd betrekken. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 2°.

Voor de specifieke besluiten met verstreckende gevolgen zijn deze besluiten opgenomen in de statuten van Havensteder respectievelijk de statuten van de verbonden onderneming. In de Statuten van Havensteder onder artikel 7 zijn een aantal bestuursbesluiten specifiek benoemd die goedkeuring behoeven van de RvC. Tenminste bij deze besluiten zal de financiële- en controlfunctie worden betrokken.

Het betreft de volgende bestuursbesluiten, waarbij de financiële- en controlefunctie betrokken dient te worden omdat er sprake is van, of een vermoeden van, verstreckende financiële gevolgen, omtrent:

- a) overdracht of overgang van de door de stichting in stand gehouden onderneming dan wel een overwegend deel van die onderneming aan een derde;
- b) het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de stichting met een andere rechtspersoon of vennootschap dan wel als volledig aansprakelijke vennote in een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de stichting;
- c) het doen van een investering ten behoeve van de volkshuisvesting, indien daarmee ten minste € 3.000.000,- exclusief BTW gemoeid is, (met uitzondering van investeringen ten behoeve van het in stand houden van of treffen van voorzieningen aan onroerende zaken in eigendom van de stichting) ;
- d) wijziging van de statuten en de vaststelling of wijziging van het bestuursreglement;
- e) ontbinding van de stichting of wijziging van de rechtsvorm ;
- f) het aanvragen van surseance van betaling of aangifte van faillissement van de stichting;

- g) de gelijktijdige beëindiging of beëindiging binnen een kort tijdsbestek van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers van de stichting;
- h) een ingrijpende wijziging in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers van de stichting of van personen die als zelfstandigen of in een rechtspersoon of vennootschap daarin werkzaam zijn;
- i) het vervreemden van onroerende zaken en hun onroerende en infrastructurele aanhorigheden van de stichting, het daarop vestigen van een recht van erfpacht, opstal of vruchtgebruik, en het overdragen van de economische eigendom daarvan[, tenzij: met het betrokken besluit van het bestuur een bedrag van minder dan € 10.000.000,- exclusief BTW gemoeid is, dan wel het betrokken besluit transacties betreft met betrekking tot woonegelegenheden van welke de beoogde verkrijgers natuurlijke personen zijn en waarin die persoon of een bloed- of aanverwant in de eerste graad van die persoon zijn woonverblijf heeft of zal hebben] ;
- j) het vaststellen van het overzicht van de voorgenomen werkzaamheden in de gemeenten waar de stichting feitelijk werkzaam is;
- k) een fusie als bedoeld in artikel 309 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van de stichting en betrokkenheid van de stichting bij een verkrijging van het gehele vermogen als bedoeld in artikel 53 lid 9 Woningwet;
- l) vaststelling dan wel wijziging van de begroting;
- m) vaststelling van de meerjarenprognoses en de financiële meerjarenplanning;
- n) het uitgeven van schuldbrieven;
- o) het bezwaren van de in dit lid onder i. bedoelde zaken;
- p) het aangaan van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijke medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt;
- q) het vaststellen dan wel wijzigen van een reglement voor het financiële beleid en beheer, inclusief het investerings-, beleggings- en treasury statuut;
- r) het oprichten van andere rechtspersonen;
- s) het vaststellen dan wel wijzigen van het beleid van de stichting op hoofdlijnen;

2.7. De controlfunctie

De controlfunctie wordt uitgevoerd onder leiding van de concerncontroller en omvat ook de aspecten van de interne bedrijfsvoering alsmede de effectiviteit en efficiency van de organisatie. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 3°.

De controlfunctie is in een afzonderlijke organisatie-eenheid opgenomen in de afdeling Concerncontrol. De concerncontroller kan zowel gevraagd als ongevraagd het bestuur en de RvC adviseren. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub e. 4°.

In het Reglement Bestuur (art. 18) en het reglement Raad van Commissarissen (art. 20) zijn nadere bepalingen over de controlfunctie opgenomen. In het controlstatuut is inzichtelijk gemaakt wat de plaats van de concerncontroller als lid van het Directie-Overleg en in de organisatie is. Dat hij wordt geacht onafhankelijk van het bestuur zijn bevindingen te rapporteren, wat de reikwijdte van bevoegdheden is en wat het takenpakket is in relatie tot de verschillende aandachtsgebieden van control.

2.8. Kennisniveau RvC t.a.v. financieel beleid en beheer

De RvC van Havensteder heeft voldoende kennis van het financieel beleid en beheer. Dit wordt geoperationaliseerd in de opleidingsprogramma's van de commissarissen om zo kennis op dit vlak te vergaren, danwel op peil te houden. Dit conform BTiV artikel 105 lid 1 sub f. In het reglement Raad van Commissarissen is een uitwerking opgenomen aangaande het introductieprogramma, de permanente opleiding en training en is een profielschets opgenomen om het kennisniveau van de RvC te borgen.

2.9. Auditcommissie

De RvC van Havensteder heeft een auditcommissie ingesteld. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub g.

2.10. Bespreken financiële risico's

Het bestuur en de RvC bespreken minimaal tweemaal per jaar de belangrijkste financiële risico's. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub h.

Havensteder benoemt de belangrijkste financiële risico's en genomen maatregelen in de tertiaalrapportages, die drie keer per jaar worden opgesteld en besproken worden in de RvC. In het jaarverslag benoemt het bestuur de belangrijkste (financiële) risico's die eveneens besproken worden in de RvC.

Daarnaast stelt het bestuur minimaal één maal per jaar een risicorapportage op met de strategische risico's verbonden aan de onderneming en een rapportage met de uitkomsten van de beoordeling door het bestuur van de opzet en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen.

Tevens bespreekt de RvC de financiële risico's met de controlerend accountant en de concerncontroller die belast is met de beheersing van de risico's. Deze bespreking kan plaatsvinden zonder dat daarbij het bestuur aanwezig of vertegenwoordigd is. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub i.

2.11. Financiële jaarplan

Het bestuur van Havensteder legt het bedrijfsjaarplan, de meerjarenbegroting, de begroting (incl. financierings- en investeringsplannen) ter goedkeuring voor aan de RvC. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub j.

Vorenstaande is geborgd in Artikel 26 in de statuten, waarin is bepaald dat besluiten van het bestuur hierover aan goedkeuring van de RvC zijn onderworpen.

2.12. Controleaanpak

De RvC stelt jaarlijks de (in- en externe)controleaanpak en de speciale aandachtspunten voor de controle vast, in samenspraak met het bestuur, de concerncontroller en de controlerend accountant. Conform BTiV artikel 105 lid 1 sub k. Daarnaast keurt de RvC jaarlijks het interne auditplan opgesteld door concerncontrol goed.

3. Specifieke Treasury-bepalingen

3.1. Algemene bepalingen

Het lenen van gelden met het doel deze uit te zetten bij dezelfde of een andere partij ("near banking") is niet toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub d.

3.2. Derivaten

Havensteder, de dochtermaatschappijen en verbonden ondernemingen hanteren t.a.v. derivaten de volgende bepalingen. Tevens maakt Havensteder in haar treasurywet inzichtelijk hoe zij de handhaving binnen haar organisatie geborgd heeft:

- Havensteder, de dochtermaatschappij en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A hanteren geen rentevisie voor derivaten. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub a.
- Het aantrekken en afstoten van derivaten uitsluitend geschiedt om de risico's van het financiële beleid en beheer te beperken. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub b.
- Het vervreemden van derivaten, anders dan door derivaatposities te sluiten, is niet toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub c.
- Dat toezichtbelemmerende bepalingen niet zijn toegestaan. Conform BTiV artikel 106 lid 2.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A, voor derivaten met toezichtbelemmerende bepalingen een plan van aanpak hebben opgesteld dat is gericht op het binnen een redelijkerwijs haalbare termijn afbouwen van deze bepalingen. Conform RTiV artikel 45 lid 2.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A geen andere financiële derivaten aantrekken dan rentecaps of payer swaps:
  - ter hedging van variabele leningen die voor of tegelijk met het tijdstip van aantrekken van dat derivaat zijn aangetrokken,
  - welke payer swaps geen langere looptijd hebben dan 10 kalenderjaren,
  - waarvan het kalenderjaar waarin zij worden aangetrokken het eerste is,
  - of basisrenteleningen indien zij uitsluitend tot doel hebben om daarin derivaten in te 'laten doorzakken' om te kunnen voldoen aan de buffereis of het sluiten/unwinden van contracten met toezichtbelemmerende bepalingen. Conform BTiV artikel 107 lid 1 sub a en b.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A uitsluitend financiële derivaten aantrekken, als de financiële instelling bij wie ze aankoopt haar heeft aangemerkt als een niet-professionele belegger. Conform BTiV artikel 107 lid 2 sub a.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A uitsluitend financiële derivaten aantrekken, nadat zij met de instelling van welke zij die derivaten aantrekt een Raamovereenkomst interest rate swaps (bijlage 6 bij de regeling) en een zogenaamd "ISDA Master Agreement" (zie ook onderdeel B van bijlage 7: "Schedule to 2002 Master Agreement") heeft afgesloten. Conform BTiV artikel 107 lid 2 sub b en c.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A uitsluitend financiële derivaten aantrekken die in euro's luiden. Conform BTiV artikel 107 lid 2 sub d.
- De bank, waarbij een dochtermaatschappij financiële derivaten afsluit of middelen uitzet, voldoet aan de eisen, genoemd in BTiV artikel 13, eerste lid. Conform BTiV artikel 107 lid 3.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A die financiële derivaten gebruiken voldoende liquiditeitsbuffer aanhouden om een daling van 2% van de vaste rente in de markt te kunnen opvangen. Conform BTiV artikel 108 lid 1 sub a.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A als de liquiditeitsbuffer geen 2% rentedaling kan opvangen, dit terstond mededelen aan de Aw en na overleg met de Aw maatregelen vaststellen. Conform BTiV artikel 108 lid 1 sub b.
- Dat Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A als de liquiditeitsbuffer geringer wordt om 1% rentedaling op te vangen, geen payer swaps aantrekken. Conform BTiV artikel 108 lid 1 sub c.

3.3. Beleggingen en collegiale leningen

Havensteder, de dochtermaatschappijen en de verbonden ondernemingen hanteren t.a.v. beleggingen de volgende bepalingen. Tevens maakt Havensteder in haar treasurystatuut inzichtelijk hoe zij de handhaving binnen haar organisatie geborgd heeft:

- Havensteder, de dochtermaatschappijen en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A hanteren geen rentevisie voor beleggingen en collegiale leningen. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub a.
- Het aantrekken en afstoten van beleggingen geschiedt uitsluitend om de risico's van het financiële beleid en beheer te beperken. Conform BTiV artikel 106 lid 1 sub b.
- In het treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen rond beleid en uitvoering ten aanzien van het beleggen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub a.
- In het treasurystatuut zijn mogelijke soorten beleggingen en omvang daarvan opgenomen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub b.
- In het treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen rond mogelijke looptijden van beleggingen. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub c.
- In het treasurystatuut zijn bepalingen opgenomen (voor t.i's en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A) rond de gelden die in aanmerking komen voor beleggingen (alleen tijdelijk overtollige middelen). Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub d.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A zetten slechts middelen uit bij financiële instellingen als bedoeld in BTiV artikel 13. Indien bij banken wordt uitgezet dienen deze conform BTiV artikel 13 lid 2a ten minste in het bezit te zijn van een single A-rating of een daarmee vergelijkbare rating, afgegeven door ten minste twee van de ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch. Conform BTiV artikel 13 lid 2a en 5.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen, genoemd in bijlage A zetten slechts middelen uit bij financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een lidstaat die ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee van de ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub e.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A doen slechts beleggingen met een hoofdsomgarantie op de einddatum. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub f.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A doen slechts beleggingen in euro's. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub g.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A doen geen beleggingen in aandelen en achtergesteld papier. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub h.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A doen geen beleggingen met een looptijd > 5 jaar. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub i.
- De middelen die zijn gemoeid met de beleggingen, gedurende de looptijd van de belegging, zijn niet nodig om te voldoen aan lopende financiële verplichtingen, zoals blijkt uit de kasstroomprognose. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub j.
- De beleggingen worden zoveel mogelijk aangehouden tot de bij aanvang van de belegging vastgestelde looptijd. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub k.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A gaan geen beleggingsovereenkomsten met toezichtbelemmerende clausules aan. Conform RTiV artikel 41 lid 1 sub l.
- Havensteder en de verbonden ondernemingen genoemd in bijlage A, waarvan de beleggingsportefeuille op 1 juli 2015 niet voldoet aan deze regeling, hebben een plan van aanpak opgesteld dat is gericht op het zo spoedig mogelijk beëindigen van die beleggingen. Conform RTiV artikel 41 lid 2.

Bijlage A

Verbonden ondernemingen

- BeheerGoed B.V.
- Hofbogen B.V.
- Combinatie Pompenburg v.o.f.
- Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.
- Verolme Boulevard B.V.
- WOM Mathenesserkwartier B.V.